

ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ И ИЗДАВАЊЕ ЈАВНИХ ИСПРАВА У ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

Правилником о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у основној школи („Службени гласник РС”, бр. 55/2006, 51/2007, 67/2008, 39/2011, 82/2012, 8/2013 и 70/2015, даље: **Правилник у основној школи**) прописани су садржај, начин вођења и обрасци евиденције коју води основна школа, основна музичка школа и основна балетска школа (у даљем тексту: **основна школа**)

Према Правилнику у основној школи, основна школа води: матичну књигу, дневник образовно-васпитног рада - разредну књигу, евиденцију о полагању испита - записник о поправном, разредном, испиту за образовање одраслих и другим испитима и евиденцију о издатим сведочанствима.

Обрасци и њихова садржина

Матична књига води се посебно за сваког ученика у оквиру одељења, почев од уписа у школу до завршетка стицања основног образовања и васпитања.

Матична књига се састоји од спољњег табака и унутрашњег табака, односно листа.

Спољњи табак матичне књиге води се за свако одељење, а унутрашњи табак, односно лист за сваког ученика и попуњава се од уписа у први разред до завршетка четвртог разреда, односно од петог разреда до завршетка осмог разреда и полагања завршног испита.

У основној музичкој/балетској школи, води се матична књига у облику спољњег табака и унутрашњег листа. Спољњи табак матичне књиге води се за сваки одсек - главни предмет, а унутрашњи лист је посебан за сваког ученика и попуњава се од уписа у први разред до завршетка завршног разреда.

Дневник образовно-васпитног рада - разредна књига (даље: **Дневник**) води се посебно за свако одељење, за сваку школску годину.

Дневник садржи: личне податке о сваком ученику, евиденцију о успеху у учењу и владању у првом и другом полугодишту, дневник рада - (разредну књигу), евиденцију о успеху свих ученика на крају полугодишта и на крају школске године и евиденцију о подели предмета на наставнике у сваком одељењу.

У основној школи у којој се образовно-васпитни рад изводи и на језику националне мањине, евиденција у Дневнику се води и на језику те националне мањине, осим дневника рада (разредне књиге) који се води само на језику на коме се остварује образовно-васпитни рад.

У основној школи у којој се, уз сагласност министарства надлежног за послове образовања, организује продужени боравак води се **дневник образовно-васпитног рада у продуженом боравку** (за први циклус основног образовања и васпитања).

Саставни део Дневника је Дневник осталих облика образовно-васпитног рада у основној школи за други циклус основног образовања и васпитања (од петог до осмог разреда), који садржи: списак наставника који остварују остале облике образовно-васпитног рада, списак ученика за које се организују остали облици образовно-васпитног рада, евиденцију о њиховој присутности и евиденцију о часовима - садржајима рада, табеларни преглед осталих облика образовно-васпитног рада и запажања о прегледу Дневника осталих облика образовно-васпитног рада.

Основна музичка школа води два Дневника: један за главни предмет - индивидуални рад и један за теоријске предмете.

Ови Дневници воде се за сваку школску годину, посебно за свако одељење - класу и за сваки главни предмет.

Важно је напоменути да је, од школске 2015/2016. године, промењен начин евидентирања описног оцењивања ученика првог разреда (нови Дневник - Образац бр. 3 и бр. 4а), који подразумева смањење администрације, са циљем, да родитељима, такво оцењивање, буде јасно.

Од 01. септембра 2015. године, оцењивање ученика, у првом разреду, из обавезних наставних предмета врши се кроз евидентирање напредовања у учењу у оквиру дефинисаних области за сваки од тих предмета и ангажовања ученика.

Напредовање у учењу евидентира се, у току првог и другог полугодишта, у оквиру четворостепене скале:

- напредовање је мање од очекиваног;
- напредовање је стално, али спорије;
- напредовање је на очекиваном нивоу и
- напредовање је изнад очекиваног нивоа,

за предмет:

-**српски језик** у оквиру области: говорна култура, читање и разумевање прочитаног, писање, граматика и лексикологија, књижевност;

- **српски као нематерњи** у оквиру области: говор, читање, писање;

-**страни језик** у оквиру области: говор, слушање и разумевање;

- **математика** у оквиру области: природни бројеви и операције са њима, геометрија, мерење и мере;

- **свет око нас** у оквиру области: жива и нежива природа, екологија, материјали, кретање и оријентација у простору, друштво;

- **ликовна култура** у оквиру области: употреба средстава и техника ликовног изражавања, опажање и тумачење предвиђених ликовних садржаја, ликовно изражавање;

- **музичка култура** у оквиру области: извођење музике, слушање музике, стварање музике и

- **физичко васпитање** у оквиру области: природни облици кретања; народна кола, ритмичке вежбе и плес; гимнастика; елементарне игре; здравље, телесни развој и физичке способности.

Описна оцена током школске године, у делу који се односи на напредовање у учењу евидентира се уношењем знака **X** у одговарајућу рубрику (бела поља у колонама четворостепене скале).

Ангажовање ученика евидентира се у оквиру тростепене скале:

- постоји ангажовање у мањој мери;
- постоји повремено ангажовање и
- постоји стално ангажовање.

Описна оцена током школске године, у делу који се односи на ангажовање ученика, евидентира се уношењем знака **X** у одговарајућу рубрику (бела поља у колонама тростепене скале).

У току једног полугодишта вредновање нивоа напредовања у учењу и ангажовања ученика врши се више пута (најмање четири, односно три пута), у складу са законом.

Текст описне оцене за обавезне изборне, изборне, изборне и факултативне наставне предмете, у току године, формулише наставник и уписује у за то предвиђено бело поље. Уз сваки обавезни предмет осенчено празно поље предвиђено је за садржаје планиране по ИОП-у 2.

Закључна описна оцена даје се на крају првог и другог полугодишта, у складу са Правилником оцењивање ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, број 67/2013).

Закључну описну оцену по предметима чине напредовање у учењу у свим областима и ангажовање.

Закључна описна оцена из обавезних наставних предмета, у делу који се односи на образовни напредак ученика, уноси се тако што се у осенчено поље, за сваку област, на четворостепеној скали унесе знак **X**.

Закључна описна оцена из обавезних наставних предмета, у делу који се односи на ангажовање ученика, уноси се тако што се у осенчено поље, на тростепеној скали унесе знак **X**.

Текст закључне описне оцене за изборне и факултативне наставне предмете формулише наставник и уписује у за то предвиђено осенчено поље, осим из изборних предмета верска настава и грађанско васпитање, за које, у одговарајуће осенчено поље уписује оцену: **истиче се, добар** или **задовољава**.

Обрасци евиденције о полагању испита су:

Записник о полагању испита, води се приликом полагања:

- поправног,
- разредног,
- испита из страног језика и других испита,
- испита у музичкој, односно балетској школи,
- испита одраслих.

Основна музичка школа и основна балетска школа води записник о полагању годишњег испита када је тај испит прописан наставним планом и програмом.

Записник о полагању испита школа води за сваког ученика појединачно и може се користити у више испитних рокова.

Подаци из записника о полагању испита уносе се у матичну књигу.

Исправљање погрешно уписаних података

Чланом 25. Правилника у основној школи прописан је поступак и начин исправљања погрешно уписаних података у евиденцију. Погрешно уписани подаци у евиденцију прецртавају се, тако да остану читљиви, а исправка се потписује и оверава печатом школе.

Напомињемо, не постоје одредбе Правилника у основној школи које прописују да се исправка врши црвеном оловком.

Издавање јавних исправа (обрасци)

Правилником у основној школи прописани су обрасци јавних исправа које издаје основна школа. Они су одштампани уз исти и чине његов саставни део:

1. Ћачка књижица издаје се сваком ученику приликом уписа у школу, у коју се уносе лични подаци ученика и подаци о успеху и владању на крају првог и другог полугодишта сваког разреда (за први циклус основног образовања и васпитања од првог до четвртог разреда - Образац бр. 10, за други циклус основног образовања и васпитања од петог до осмог разреда - Образац бр. 10а, за ученика основне музичке, односно балетске школе - Образац бр. 11а);

2. преводница, која се издаје ученику приликом преласка из једне у другу школу, односно приликом преласка из једне основне музичке-балетске школе у другу основну музичку-балетску школу (Образац бр. 12, 12а, 13, 13а и 14), односно приликом исписивања (преводница се издаје у року од седам дана од дана пријема обавештења о упису ученика у другу школу, а школа у коју ученик прелази, у року од седам дана обавештава школу из које се ученик исписао да је примила преводницу-члан 90. став 4. Закона о основном образовању и васпитању).

3. сведочанство:

- о завршеном I - VIII разреду, издаје се ученику који одлази у иностранство или коме је престала обавеза похађања наставе (Образац бр.15, 15а, 16);

- о завршеном петом, шестом, седмом и осмом разреду ученику другог циклуса основног образовања и васпитања (од петог до осмог разреда- Образац бр. 16а);

- о завршеном основном образовању и васпитању (Образац бр. 17а);

- о завршеном разреду другог циклуса основног музичког - балетског образовања и васпитања (Образац бр. 18а);

- о завршеном основном музичком - балетском образовању и васпитању (Образац бр. 18б);

4. уверење, које се издаје ученику о положеном испиту из страног језика за сваки разред (Образац бр. 19).

Школа за основно образовање и васпитање одраслих и основна школа у којој стичу образовање и васпитање ученици ометени у развоју води евиденцију и издаје јавне исправе на обрасцима за основну школу, који су прописани Правилником о основној школи.

Правилником о програму завршног испита у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС-Просветни гласник“, бр. 1/2011, 1/2012, 1/2014 и 12/2014), прописан је образац јавне исправе о обављеном завршном испиту у основном образовању и васпитању, који издаје основна школа и основна школа за образовање одраслих (чл. 3.), који је одштампан уз исти и чини његов саставни део.

Језик на коме се води евиденција

Чланом 9. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/2015-аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016-одлука УС) прописано је да се образовно-васпитни рад остварује на српском језику, за припаднике националне мањине на матерњем језику, а изузетно он се може остваривати и двојезично или на српском језику, у складу са посебним законом. Образовно-васпитни рад може да се изводи и на страном језику, односно двојезично у складу са посебним законом (Правилник о ближим условима за остваривање двојезичне наставе-„Службени гласник РС”, број 105/2015 и 50/2016). Образовно-васпитни рад за лица која користе знаковни језик, односно посебно писмо или друга техничка решења, изводи се на знаковном језику и помоћу средстава тог језика.

Чланом 10. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06) прописано је да су у Републици Србији, у службеној употреби, српски језик и ћирилично писмо.

Такође, Закон о службеној употреби језика и писма („Службени гласник РС“, бр. 45/91,53/93, 67/93, 48/94, 101/2005-др. закон и 30/2010), у члану 1. прописује да је у Републици Србији у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо.

Сагласно наведеном, евиденција у основној школи води се на српском језику и ћириличким писмом.

На подручјима Републике Србије, где живе припадници националних мањина, образовно-васпитни рад се изводи и на језику националне мањине и школа води евиденцију и на језику националне мањине.

У таквој ситуацији, дневник образовно-васпитног рада, део „дневник рада разредна књига”, води се само на језику националне мањине, на коме се остварује образовно-васпитни рад, а остали делови дневника образовно-васпитног рада, попуњавају се двојезично.

У тим подручјима, у складу са чланом 18. Закона о службеној употреби језика и писма, евиденција у основној школи води се и на језику националне мањине, а обрасци јавних исправа, штампају се и попуњавају двојезично, на српском језику ћириличким писмом и на језику и писму националне мањине.

Када се текст исписује двојезично, онда се текст на језику и писму националне мањине исписује после текста на српском језику, испод или десно од њега, истим обликом и величином слова, сагласно члану 7. Закона о службеној употреби језика и писма.

Аутор: Биљана Антић, дипл. правник

Законски основ:

- Правилник о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у основној школи ("Службени гласник РС", бр. 55/2006, 51/2007, 67/2008, 39/2011, 82/2012, 8/2013 и 70/2015);

-Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС-Просветни гласник“, бр. 1/2011, 1/2012, 1/2014 и 12/2014);

-Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013 и 35/2015-аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016-одлука УС);

-Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06);

-Закон о службеној употреби језика и писма („Службени гласник РС“, бр. 45/91,53/93, 67/93, 48/94, 101/2005-др. закон и 30/2010).